

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

La nascerea Domnului.

Sibiu 24 Decembre.

Să lăpădam totă grija cea lumescă și cu cugetul curat, cu inimă smerită să trecem pragul locașului d-deese și să sărbătorim evenimentul cel mare ce numai puterea ceriurilor l'a putut provoca: evenimentul eliberării poporele după principiul dragostei creștinesci.

Să intrăm, — și cu capul descoperit să ingenuchăm, închinându-ne Atotputerniciei, carea zidind om din lut după chipul și asemănarea sa, prin acest eveniment de cea mai epocală însemnătate a voit să ridice lutul greu și întunecat, să-l perfecționeze, pentru a se pute apropia de Tatăl luminilor, chemându-l prin rostul fiului sau la perfecțiune: *Fii desăvârșiți, precum Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.*

Să întîmpinăm dar pe Christosul nostru din ceruri, mărindu-l, cu cântarea îngerescă: *Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bună-voire.*

Se împlinesc aproape 19 vécuri, de când fiul lui Dumnezeu, a luat trup omenesc, s'a pogorit din ceruri și cu sângele și mórtea sa a sigilat principiul iubirei, dela care emanază pacea și bună învoirea, dela care emanază principiile sante ale libertății și egalității între oameni.

Și aceste principii au fost propagate cu mare zel, valorarea lor a costat martiri și jertfe de martiri cad și astăzi acestor principii. Pe ele s'au clădit cele mai sante instituțiuni pentru cultură, lumină și cu un cuvânt pentru perfecționarea omului, dar durere, vermele egoismului ródé neîncetat; în viața popórelor sântenia acestor principii este aproape cu totul nesocotită.

Mai mult temeiul avem noi românii să o afirmăm acesta, căci mai mult noi am simțit în aceste părți, pe acest pământ udat de sângele străbunilor

noștri, vitregitatea timpurilor și efectele urei de rassă, care ne a disputat și ne dispută mereu esistența, asupra cărei numai Proniei divine și noue ne este dat să dispunem

Popor blând și muncitor, care are facultatea cea mai nobilă a-și însuși virtuțile progresului și civilizațiunei, poporul român de 18 vécuri de când e domnul văilor și codrilor, necontent a fost supus încercărilor ispititoare ale vrășmașilor, încercări uciđetóre de ním; nici odată însă n'a disperat, ci ca prin minune prin conservarea limbei, datinelor și obiceiurilor sale și mai vértos prin credința în durabilitatea existenței sale și în puterea Proniei ocrotitoare s'a consolidat și vietuesce, desprețuind armele otrăvitoare ale jalușilor adversari.

Legat de glie, el a scuturat lanțul sclăviei, îndată-ce rađele luminei au încălđit inima și sufletul său și eliberat s'a arătat demn de timpurile progresului.

Nu este încă nici un véc de om — și ce este un véc de om în viața unui popor — și el a căutat să țină pas cu alte popóre, mai favorizate de sörte, dar mai vértos de împrejurări.

Tocmai acesta progresare, a provocat cu timpul jalușia dușmanilor, și astăzi ideile falsului liberalism servesc adversarilor noștri de armă spre a ne nimici instituțiunile de cultură, cu a noastră sudóre ridicate și a ne stingheri chiar credința noastră, nesocotind sântenia aședămintelor canonice.

Resistența pentru esistența a românului din aceste părți a provocat în timpurile mai recente în tabăra adversarilor o luptă desperată, carea nu pöte fi folositoare pentru fericirea popórelor din acest stat și prin urmare nici pentru consolidarea patriei.

În aceste timpuri critice, țesute cu pânza ispitelor, trecând pragul santei biserici pentru a sărbători evenimentul mareș al intrupării fiului lui Dumnezeu, evenimentul, care a provocat o reformă în lumea întunecului, cu cuget curat să implorăm noi

cu cântarea îngerescă pacea și buna învoire.

Să nu dăm uitării însă maxima: că fie care popor își făuresce însuși sörtea și astfel adăpostiți acum, ca și dela începutul erei crescine, sub aripelile calde ale bisericii noastre naționale, prin păstrarea credinței străbune, a credinței în progres și în esistența noastră să străbatem printre săgețile veninöse ale vrășmașilor, cari odată vor trebui să fie înfrânate și prin înfrângerea lor să vie pacea și buna învoire și pe aceste locuri sămënate de sörte cu diferite némuri, de diferite limbi.

Invinovățiri false și tendențiose.

În nrul 137 al fôiei noastre, scriind despre audiențe, am đis între altele:

„Că ce întrebări a pus Majestatea Sa celor invitați și ce informațiuni au dat aceștia, nu se pöte ști acum, este o discrețiune, care invitaților nici nu e permis, dar nici nu e cuviincios a o divulga, fără autorizarea prea înaltă, ceea-ce acum nu a urmat.”

Adevărul acesta îl confirmă toate fôile din Budapesta, atât guvernamentale, cât și opoziționale și se confirmă în fapt și prin aceea, că nici o fôie n'a putut aduce sciri positive despre obiectele audiențelor; unele au adus câteva sciri vage, cari însă nu cuprind nimic pozitiv și se vede, că ele sunt făurite în redacțiuni, mai mult după fantazie, decât basate pe informațiuni.

Între scirile, cari pe lângă că sunt false, urmăresc și anumite tendențe, este scirea următoare, publicată în „Budapesti Tudositó”:

„Metropolitul gr.-or. după-cum scim, e de părere, că legea despre dreptul matrimonial se va pute pune în practică — mai ales în ceea-ce privește contractarea căsătoriilor — fără nici o greutate, și că de es chiar căsătoria preoților gr.-or. se pöte face, fără jignirea dreptului canonic ortodox, înaintea autorităților civile.”

Scirea acesta este falsă, deore-ce nu este basată pe nici o informațiune pozitivă și deore-ce cele atribuite în ea Escelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit

al nostru, stau în contradicere vedită cu faptele Escelenței Sale, privitoare la legile bisericesci, știut fiind, că Escelența Sa atât în casa magnașilor, cât și ori unde, unde i-s'a dat ocaziune, în frunte și alătura cu ceialalți înalți prelați ai bisericii noastre, a combătut cu totă resoluțiunea aceste legi, convins fiind despre stricăciunea lor față de biserica noastră și de instituțiile ei.

Scirea însă s'a făcut cu tendența, ce se observă la oficiösele și semioficiösele noastre de-a preadispune și a îndulci publicul pentru aceste legi păgâne, fie pe ori și ce cale

Éta la ce valöre se reduce tendențioasa scire. Scopul ei, indicat de noi, este evident, dar acesta nu împedecă pe „Tribuna”, de-a să folosi de ea în nrul 273 și 274 a. c., ca de o armă rütăciösă contra înaltului Cap al bisericii noastre. Scirea falsă și fără temei din „Bud. Tudos.” o folosesc „Tribuna” éráși tendențios, de-a ataca pe Escelența Sa metropolitul nostru, voind a arăta, că El merge alătura cu guvernul din Budapesta. Dacă acesta așa ar fi, dacă Escelența Sa metropolitul a fost de acord cu guvernul Wekerle, precum reiese din deducțiunile „Tribunei”, cum se esplică faptul, că Wekerle nu a propus la audiența pe Escelența Sa și că a fost îndus în listă fără ca ministrul să fie întrebant? Răspunsul la acesta numai unul pöte fi: Wekerle nu l'a propus, pentru-că el a știut, că Escel. Sa este un contrar al legilor bisericesci.

Acesta este adevărul basat pe fapte și astfel tendențioase deduceri ale „Tribunei” sunt fără valöre și isvorite din vechia datină a ei, de a ataca cu ori ce preș pe Capu nostru bisericesci.

Revista politică.

Referitoriu la situațiune diarului „P. L.” scrie între altele următoarele: Cu totă tăcerea adencă, care se observă din partea persoanelor chimate la monarhie, totuși în opiniunea publică se întăresce progresiv convingerea, că nici de cum nu se va

FOIȚA

Sară de Crăciun.

Fulgii mari de zăpadă să străcurau des unul după altul prin chaosul întunecos și se aședau pe pământ, formând covor môle scilpitor.

Era în ajunul Crăciunului.

Cu capul cuprins în mâni ședea la masă Aurelia.

Era palidă grozav, ochii, fața și buzele îi erau umflate de plânsul mult.

Își roti privirea prin odaie, pe masa de scris a lui observă obiecte, cari pöte nu au fost atinse de când le-a pus el acolo.

Cu pași slăbiți se tiri acolo. Era o șatulă mică de catifea albastră pe masă, în ea o păreche de brățare, alătura de șatulă un pachet, cu un vălușor de mătăsă galbuie, cu mănși și alte obiecte femeiesci.

— O Niță dragă, o scumpul meu, tu l-ai pus — inima ta bună, îngrijirea ta fără sémén, voiau să îmi facă surprindere pe ziua de azi.

Căđu pe scaunul pe lângă masa de scris și privind obosită la masă, cu capul plecat, cu mâinile slobođite în pólă, îi se imagină tre-

cutul și îi părea, că trec pe dinaintea ei părăndându-se, toate momentele lui și apoi treceau, să făcea nevedute, părea că se ascund după perdelele din fundul odăii și de acolo cu risete și îmbuibări își bat acum joc de ea.

Era fericită acum trei ani și acum sunt doi, ba chiar și acum e anul.

Acum trei ani la Crăciun era mirésă și se simția fericită, acum sunt doi făcea pomul Crăciun cu el și de pedepsă că îi lua câte o luminiță, sau câte o bucată din zăhărelele de pe pom, de unde le aședase ea, îl pedepsea furându-i pe nesimțite câte o sărutare, și apoi el de răsbucare îi apuca mâna și rămânea ca gagi, până ce éráși o răscumpăra cu o altă sărutare.

Acum e anul făceau pomul cu el pentru Lenica, care se uita mirată cu ochii ei albaștri și se trăgea după mama ori după tata din brațele doicei, apoi de necăz că nu-i ajungea, își punea pumnul la gură și sta busumflată.

Atunci era fericită și când trecând pe lângă Lenica, ea își acăța mâna în pėrul mării, sau de era tata în barba lui, ei să resbunau asupra Lenicei cu đeci de sărutări.

Casa întregă era veselă, plină de viață, toți aflau plăcere în acesta ființă mică.

Partea cea mai însemnată a fericirii s'a nimicit încă în postul Pascilor, prin

mórtea Lenicei, care i-a lăsat pe amėndoi nemăngăiași.

Ea se bolnăvisse de supărare după Lenica și în timpul acesta el o îngrijise cu dragostea, cu care ea îngrijise și veghiase lângă odorașul lor. Cum se bucura sėrmănul Niță, când a vedut, că îi merge mai bine, ba după ce s'a însănătoșat îi spusese, că i-a fost frică grozav să nu móră și ea. Și o, cum ar fi murit de bucurios atunci dacă ar fi știut despre lovitura acesta grozavă și nemilösă a sorții.

De atunci încöce éráși au trăit singuri, să mănăiaul reciproc și căutau pe toate căile să își facă unul altuia plăceri. Niță a a fost bun și blând și ei s'au iubit din totă inima. Lenica lăsase rană simțită în inima lor și acesta adese-ori îi făcea tristi. Niță însă scia să își facă plăceri și surprinderi; aceste daruri încă le cumpărase el ca dar de Crăciun. Le cumpărase în sara aceea fatală, când s'a rėcit și apoi recéla aceea i-a causat mórtea.

Aceste și alte gândiri îi cutreerău în vălmășală și fără căpătăiu creerii ei, stănd înaintea mesii de scris.

Ninsórea a stat. Un vėnt puternic șu- era pe afară, se isbea cu vehemență de gemuri și urla prin urloii casei.

Aurelia își ridică privirea zăpăcită spre un portret, ce era acățat de asupra mesii. Era a lui, lângă el era portretul Lenicei în hăinuță albă subțire, cu brațele și piciorușele grăsulii góle.

El cu fața liniștită și blândă, cu priviri dulci se uita spre ea compătimitor. Lenica în hăinuța ei albă era ca un inger, care priveghiază asupra ei.

S'a întunecat, se face nópte neग्रă. Vėntul urlă afară cu putere.

În odaie e întunerec de tot.

Aurelia să înfórá. Prin jurul ei vede figuri diforme, schelete și năluci fantastice. Vede cum în cimiter să desface mormėntul astupat numai de atunci și cu fața sfėrșită și albă, cu mâinile uscate, îmbrăcat în negru ese Niță urmat de un ángerăș mic în haină albă subțire, cu brațele și piciorușele grăsulii góle.

Pornesc spre casă, vin încet, fricoși. Aurelia își întinde brațele spre ei, fantómele din casă o încunjóră și rid de nebunia ei. Una să apropie îi smucește pėrul, ea să restesce. — Veniți scumpii mei, vėde áștept așa de mult, mi urit fără voi — unde a-ți întărdiat? Lenico vino la mama, de acum nu te mai las. Te țin la mine, — nu te mai las morții.

rupe cu politica liberală, și că nici nu s'a intenționat acesta. Nici un om nu crede să se facă un experiment reacționar. Nu se poate aștepta nimic altceva, decât o ducere în deplină leală, onorifică și lipsită de ori și ce machinări a legilor politice-bisericesci sancționate, precum și o ținută parlamentară bărbătescă, în cesiunea celor două proiecte rămase încă pendente. E afară de ori ce îndoială, că formarea cabinetului se poate implini numai între marginile partidei liberale, și numai în consonanță cu principiile fundamentale ale aceleia. Încercările de fuzionare precum mai de multe ori înainte, așa și acum din nou s'au dovedit ca nerealisabile, de orice ele în fapt se bazează pe o ficțiune.

Noul cabinet, fie el ori și cum compus, cu greu poate conta la o primire entusiastă.

De un timp încoco se arată în Germania nise aparițiuni serioase, cari din și în și devin mai critice. Ținuta autocratică, care caracterizează dominația împăratului Wilhelm II, a născut un mare rosens în întrăgă țera, dar mai ales la curțile regatelor mai mici, cari compun așa numitul „Staatenbund“.

Glasurile cele mai vehemente se aud de prezent din capitalele Bavariei și Württembergiei, dar și în Sacsonia și în marele ducat Baden erupe nemulțămirea contra hegemoniei neindreptățite a Prusiei. Cu termeni foarte aspri condamnă procederea împăratului, prin care acesta a demis pe Caprivi, fără de a consulta pe reprezentanții statelor aliate, și a numit pe noul cancelar, erăși desconsiderând părerea aceluia.

Mai departe au luat în nume de rău, că cu ocaziunea deschiderii noului palat al „Reichstag“-ului, împăratul german era încungiurat numai de generali și consilieri intimi „regesci prusiani“, ca și când celelalte state nu ar avea nimic comun cu acest edificiu. În fine s'a născut mare indignare din împrejurarea, că pe deputații socialiști au vrut să-i apuce într'un proces de „laesa Majestate“, pentru-că cu ocaziunea felicitării lui Wilhelm II, nu s'au sculat de pe scaune.

Tote acestea, și încă alte lucruri mai neînsemnate, într'atata au inouat opiniunea publică, încât diarele germane în cea mai mare parte au început a ataca pe împăratul într'un stil neîndatinat de vehement. Astfel diarul „Berliner Tageblatt“ într'un articol de fond datat din München, fără de nici o considerație face o asemănare între stările și raporturile de astăzi și cele de pe timpul împăratului Wilhelm I, care în întreg im-

periul și a câștigat sempatiile tuturor, însă fără de a domni autocratic și în mod arbitrar. „Kölnische Zeitung“ organul principal al partidei germane din centru, scrie și mai cu mare cutezare, provocând într'un ton foarte vehement guvernele aliaților, să strige în fine odată Prusiei un „până aici și mai departe nu!“

Se vede deci, că în Germania stările au devenit foarte acute și cine scie la ce pot se duca cu timpul, dacă nu cum-va se va vedea tinărul împărat îndemnat a asculta sfaturile și celorlalți domnitori germani, și a lucra în înțelegere cu ei,

M. S. Regele Carol dat comisiunii Senatului, care i-a prezentat Duminecă răspunsul matorului corp la mesagiul tronului, următorul răspuns: „Iubirea poporului este cea mai frumoasă podobă și cea mai statornică temelie a Tronului. Cu o adâncă recunoștință primesc dar, sentimentele de credință și de dragoste, ce le roștiți în numele senatului ca purtător al glasului națiunii.

Cu drept cuvânt puteți dice, că inima Reginei și a Mea bat împreună pentru binele scumpei noastre Români, căci fericirea și mândria noastră o punem numai în fericirea și mărirea ei.

Insemnatele lucrări, ce ați săvârșit în anii din urmă, în patriotica d-vostre îngrijire pentru interesele țerei sunt o chieșă de răvna, ce veți pune împreună cu guvernul Meu, într'un tregirea opereii acestei rodnice legislaturi. Dorința-mai ales ce arătați de a susține silințele plugarului român în grelele împrejurări de astăzi și de a deschide căi nouă de activitate la munca națională, dovedeste, că sunteți pătunși de așteptările țerei și că neîncetat cugetările d-vostre sunt îndreptate spre propășirea ei.

Mulțumindu ve încă odață din tot sufletul, în numele meu, și al familiei mele pentru dovedile scumpe de iubire, ce senatul Ne dă astăzi ca în tot deuna, vă urez, d-lor senatori ca lucrările d-vostre să aducă rōde bune pentru binele patriei.

Procesul de presă al „Dreptății“.

Vorbirea de acuză a procurorului.

(Urmare.)

Acusatul timbrăz ungurimea de barbară și inimică a culturii; er națiunea română provocându-se la latinitatea ei o presintă de unicul element civilisatoriu în țară.

Minciuni, neadevăruri și seduceri sunt aceste fraze, fiind-că poporul român stă astăzi pe cea mai inferioară treptă a culturii. Nu fac recriminări, ci constat numai tristul adevăr.

Afirmațiunile mele voesc să le probez cu datele statistice, cari fiecăruia stau la

dispoziție, — ca să arēt, că în urma culturii inferioare a naționalității române totă responsabilitatea morală, cade asupra aceluia, cari abuzând de drepturile instrucțiunii populare autonome, pe cari plini de gelosie le păzesc, lasă poporul, care altfel de la natură e bun, înțelept, lucrător și plin de viață să lănceșcă în starea omului analfabet, luptând chiar în contra bunelor intențiuni ale puterii de stat.

Procurorul arată aci, că dintre obligații la scōla, românii au cercetat scōla în 1892/3 60% pe când celelalte naționalități au percente mai mari.

Acosta proporțiune, continuă el, de 60% atât de nefavorabilă pentru naționalitatea română, nu voiesc să o compar nici cu proporțiunea de 84% a magiilor, nici cu cea de 92% a germanilor — dar trebuie să o pun în comparațiune cu cea de 76% a sērbilor afirmative încă oprimați, și cu cea de 84% a deasemenea oprimaților slovaci.

Dacă compar aceste proporțiuni, trebuie să constat, că membrii naționalității române cărora este concrețită manauarea drepturilor autonome a scōlelor populare, pēcătuiesc față cu propria lor naționalitate, și fiindcă își apēra cu gelosie drepturile autonome, pentru înapoiata cultură a naționalității române nu e responsabilă nici potestatea de stat magiară, nici națiunea magiară, ci responsabili sunt conducătorii cunoscuți și necunoscuți ai naționalității române!

Arată apoi în %e, că s'a instruat limba magiară cu succes de 57% în scōlele gr. or. și gr. cat. pe când în celelalte scōle sunt percentele mai mari.

Apoi aceste rezultă din politica șovinistică? Întrăbă el. Pōte-se pe lângă mod de gândire trezviu presupune, că potestății de stat magiare nu i-ar sta la dispozițiune mijloce pentru a realiza mai cu succes instruirea limbei magiare — dacă într'adevăr ar fi șovinistă? Unde este acum și cea mai însemnată silnicie? Și apoi în interesul bine înțeles al tuturor cetățenilor statului e, să scie limba oficială a statului, pentru că în concurența culturală și economică, ea să pōtă fiecine lupta cu succes, cunoșcerea limbei statului e mijloc indispensabil.

După aceste trece la învățatori, cercându-se a arēta starea deplorabilă a lor și vorbesc despre țările culturale din comitatul Timiș.

Să vedem acum, că în ce chip guvernul magiar persecută pe învățatorii cari nu scie ungurese, dice el mai departe.

Art. de lege XVIII din 1879 dispune instruirea obligătoare a limbei magiare în tote institutele de învățământ din țară. Totodată dispune și în privința, ca dela 30 Iunie 1882 înocoi numai aceia să pōtă fi provēduți cu diploma de învățatoriu, cari scie și ungurese. — Aceasi lege enuncie, că aplicarea învățătorească e nevalabilă față de toți acei învățatori cari și-au esoperat diploma dela acest termen încōci fără să scie și ungurese, pe cum și față de aceia, cari terminându-și cursurile pedagogice în restimpul dela 1872 până la finea lui 1881 și ne-

fiind capabili a propune limba magiară în scōla poporală, în butul §-ului 3 al lezei până la finea anului 1885 nu și-au dat si lința să și o însușescă și nu au depus esamenul de calificățiune diu limba magiară.

Ministeriul de instrucție a urgitat esecutarea prin ordinațiunea Nr. 20301/1885 și apoi prin cea de sub Nr. 43760/1893.

În comitatul Timiș sunt 78 învățatori români gr. or. cari ori că nu scie absolute nimica, ori apoi nu scie atāta cât ar fi necesar pentru ca să pōtă propune cu succes limba magiară în scōlele populare.

Între acești 78 învățatori sunt 34 de aceia, cari în sensul art. de lege XVIII, din 1869 ar putē să fie numai decāt eschiși de la oficiul învățătorecc.

Și ce a făcut cu acestia guvernul magiar! Pe esesele statului a arangiat pe sēma lor cursuri supletorie pentru limba magiară, le a plătit diurne și astfelii le-a dat ocaziune acum dōr a șeptea-ōră, ca să și însușescă încāt-va limba magiară și astfelii să pōtă corēspunde datorințelor lor impuse prin lege.

De acest favor au usat 34 învățatori din comitatul Timiș, va să dică numai 43% din cei constrinși la acēsta.

Și ce s'a întâmplat cu aceia, cari încă în 1885 puteau fi destituiți din postul lor.

Toți sunt în oficiile lor!

Astfelii persecută potestatea de stat magiară naționalitatea română în lucrarea sa pentru promovarea culturale sale. E acēsta persecutare? Cel-ce cutēză a o afirma acēsta, acela e calmător, cel-ce cutēză s'o dică, acela numai pentru aceea trimbiță în lumea mare aceste minciuni, ca să facă națiunea magiară urgisită, desprețuită în ochii aceluia, cari în urmarea referințelor lor nu sunt în pozițiunea de a și câștiga convingere despre adevērul afirmațiunilor acestora.

Dr. Valeriu Branice, ca fiind profesor, astfelii a amăgit, astfelii a agitat naționalitatea română contra națiunii magiare, când eră și eră a susținut, că magiarii șovinisti și barbari și potestatea de stat magiară persecută poporul cultural de origine latină!

După amintirea tristei stări a scōlelor române confesionale autonome, — prin căteva cuvinte trebuie să indigitez la starea culturală a membrilor maturi ai naționalității române!

Din cele două milioane și șese sute de mii locuitori români, dice el, numai 14% scie ceti și serie, er dintre femei 8%, în timp ce dintre magiari scie ceti și serie 53%, dintre germani 62%, dintre slovaci, 43%, er dintre sērbi 30%. De aci conchide, că națiunea magiară și potestatea de stat magiară, precum nu oprimă interesele culturale ale slovacilor și sērbilor, astfel nu oprimă nici interesele culturale ale naționalității române.

Causa acestei stricte situațiuni este a se căuta, dice procurorul: „în conducătorii cunoscuți și necunoscuți ai naționalității române, în acea clasă de nădrăgari, în acea hierarchie guralivă, care spumegă de furie, când inspectorul reg de scōle întră în scōla, care apelēză la drepturile autonome, când ingerința statului este justă și motivată, și

Fantōmele rînjesc.

Ea se uită în jur turburată, își fucōrdă nervii mănților, bate cu piciorul în pământ.

— Periți lighiōne spurcate, periți să nu vă mai vēd. — Niță . . . Lenico scumpii, mei veniți, în brațele mele.

Vēntul sē isbesce cu putere în ferestri, sparge gēmuri, cari se rostogolesc făcēnd vuet ascuțit, ușile sē mișcă în zăvor, apoi se aud bocete și urlete sinistre. Aurelia își apucă pērul cu amēndōue mănile, privirile-i spăriate îi rătăcesc în cōce și încolo, crāsnesce în dinți și alērgă spre ușe, pe unde aștepta să între Niță cu Lenica.

Fantōmele o încunjur, ea sē sbate în tōte părțile.

Ușa sē deschide, Aurelia sē repede spre ea, sē aruncă în grumazii celui ce întră strigând, scumpii mei, vē așteptam așa demult, Niță, Lenica mamii, mē duc cu voi, nu vē las . . . mē . . . duc . . .

Vēntul sē isbesce cu tōtă vehemența, Aurelia sē eutremură încā odată și cade jos fără simțiri.

Bētrāna servitōre, care intrase cu lumina și în a cărei grumași s'a acățat își face cruce și ese după ajutor.

Vēntul s'a liniștit, glasul colindătorilor sē aude din depărtare și o cucuveică în turnul bisericii sē bocescă a pustiu.

(Din „Rândunica“). Margareta Moldovan.

Balada și Romanța.*

(Prelegere publică ținută de prof. Dr. Vasile Bologă.)

(Urmare.)

Sub clima dela sud însă alt-cum găsăm manifestarea spiritului.

La mēdă-și sōrele luminēză în deplină splendōre. Acolo vāi și câmpii, munți și co-

*) În partea primă a acestei prelegeri, publicată în „Foița“ Nr. 137, s'au strecurat unele erori de tipăriu, dintre cari cele mai esențiale sē rectifică aci:

La colōna I, în șirul al șaselea, din jos numărând în loc de „le-au făcut“ sē se cetēscă: „le-au prefăcut“.

La colōna II, în șirul al optălea din sus numărând în loc de „numiau balade poeziile lor narrative-epice“ sē se dică: „numiau balade poeziile lor populare narrative-epice.“

La colōna III, tot în șirul al optălea, în loc de „povestesc“ sē se dică: povestesc.

La colōna IV, în șirul 12 din sus, în loc de „cu cadența iambului“ sē se cetēscă: cu cadența iambului.

Pe pag. 2, la col. III, în șirul 10 din jos în loc de „otelesc“, sē se cetēscă: oțelesc.

Red.

line, apar în perfectă lumioă. Lucul sōrelui se oglindēză în valurile apei ca o magică panoramă. Și nu e cunoscută cēța cu vēlul ei posomorit; e sēnin ceriul, e sēnin și spiritul cu ale sale produse.

Sub liniștea scântăietōre a ceriului, bogăția vegetalelor în mantia lor de aur, cu resfățatele colori din valul mării, farmecă și vrăjesc ochiul omului. De aici motivul, că pictorii de renume, îndeobște aici își găsesc patria lor mămă. Motive, ce le găsăm întrupate și în arta poiesiei, căci arta în totdeuna oglindēșce vieța.

La sud prin urmare, omul e băiatul resfățat al naturei. Acēsta nu e vitregă față de el. Îi tinde cu belșug ale sale bunătăți. Și el fără multă trudă ajunge la asigurarea traiului. De aici tigna vieții cu dedarea la comoție, la trândăvie chiar, apoi drept urmare în narațiune prelungitele detaiuri cu amēnunte nesfârșite, căci individul nu simte pornirile grabei, când grijile cumplite nu-i frământă vieța.

Aceste sunt cauzele, cari produc variațiile amintite, între baladă și romanța. Și putem acum constata, că în esență avem de a face cu același gen poetic. Nuanțele de abatere în ce privește forma și predarea, se esplică din individualitatea popōrōlor și

din împrejurările lor climatice. Acēsta e părerea cea mai întemeiată, dela care mănecând, cei mai mulți estetici susțin, că balada e romanța dela sud, și romanța e balada dela nord. Adecă: în esență același gen poetic; în ce privește numele și forma, e lucru secundar.

Dar până a ajunge la acēsta concludsiune, în lumea literaților au decurs multe și înverșunate dispute. Mai întâiu în literatura germană s'a ivit curentul de a separa unul de altul aceste genuri poetice.

De la englezi s'a străcurat balada în literatura germană în vēcul a XVIII-lea. Aname la 1770, când Herder a tradus și publicat în limba germană 14 balade populare engleze din o colecțiune a episcopului englez Toma Percy. — Germanii însuși s'au mulțămuit cu traducerea aceluia, ci au început să creeze bucăți nouē după imitația traducerilor, numindu-le balade.

Lui Herder i-a rēmas apoi meritul, să împământenescă în literatura germană și adevērata romanța spaniolă la 1778, când a tradus 18 romanțe spaniole și le-a publicat în opul său „Stimmen der Völker“.

(Va urma.)

care nu face nimic în interesul culturii poporului ei, dar răspândește harte contrare statului, politizează, și îi de-și aruncă printre poporul ei simburile urei, tocmai așa, cum a făcut acusatul. Această naționalitate română va blăstema dată pe corifeii nădrăgari de acum, când va ajunge la conștiință, că din cauza stărei sale înapoiate, a neglijinței sale, va fi incapabilă de luptă economică, ce în interesul existenței trebuie să o poarte fiecare din toate puterile sale corporale și spirituale, fiindcă altcum nu poate trăi și trebuie să piară.

După aceste arată procurorul, că dintre români numai 6%, sciu ungurese, în timp ce dintre germani sciu 25%, dintre serbi 11, dintre croați 17, și dintre slovaci 12%. Mai poate se susține dar în mod cinstit, că ungurii vor să magiarizeze pe români? În articolul intitulat „Noi și ei” („Mi és ök”) acusatul scrie: „La voi e puterea brutală la noi e materia! A noastră e puterea spirituală și idealul!” Urit și prost joc de cuvinte este acesta. Omenii analfabeți nu obicinuesc a înțelege așa înalte principii și nu sciu voi cu asemenea energie. Dacă națiunea magiară și potestatea magiară de de stat ar voi, ori ar fi voit să magiarizeze cu forța ori cu viclenia, i ar fi stat în puțință dela 1867 până ași să magiarizeze nu 6%, ci cel puțin 30%, dar n'a făcut-o, — și acusatul totuși susține, că magiarii voiesc să dispoie naționalitatea română de cea mai scumpă comoră a sa, de naționalitate. Joc murdar e acesta, ce-l joca dl acusat cu naționalitatea română cuvinte, trezvie și plină de vieț!

Națiunea magiară și puterea statului magiar a dat popoarelor sale autonomia bisericească, le-a lăsat să-și cultive fiecare limba și după propriile-i puteri, păzescă și fiecare datinele naționalității sale. Széchenyi și Kossuth, Déák, Eötvös și Andrassy Gyula nu numai în interesul magiariilor au lucrat și au luptat, ci salutara lor activitate a străbătut asupra fiecărui cetățean al țării, fără deosebire de naționalitate.

(Va urma).

Noutăți.

Depeșe de mulțămire. Liga culturală și studenții universitari au adresat deputaților italieni, subscriși în cunoscuta mișcare simpatice românilor, telegrame de mulțămire la Roma. Telegrama Ligei este:

„Românii au înțeles mișcarea voastră, reprezentanți ai Italiei. Cuvântul Roma a emoționat profund pe români. Sub binecuvântarea cetății eterne, forțele noastre au crescut în luptă pentru existența și gloria latinilor de pretutindeni. Vom lupta și vom învinge, căci cauza noastră este a civilizației moderne. Trăiescă Italia, mama noastră și învătătoarea lumii! „Trăiescă Italia!”

Depeșă studenților sună astfel: „Studenții universitari din România, adânc mișcați de sentimentul nobil și interesul frățesc arătat de reprezentanții fraților noștri din Italia pentru dreapta cauză a naționalității noastre, vă rogă respectuos a vă face interpretul viilor noastre mulțămiri și al profundei noastre recunoștințe. Singurii reprezentanți ai gîntei latine în Orient, vom lupta întotdeauna pentru a ne face vrednici de glorioasă noastră origine. Incuragerile și ajutorul Italiei va fi garanța triumfului cauzei noastre!”

O deputație a armenilor cari locuiesc la Londra și Paris s'a dus să felicite pe d. Gladstone cu ocazia a 85-a aniversare a născerii sale — Ea i-a oferit un aurifer de argint suflat cu aur pentru biserica din Haverdard, ca recunoștință pentru simpatiile, ce dl Gladstone are pentru armeni.

La recepțiunea d. Gladstone era încunjurat de toată familia sa. A șis, că crucimile exercitate în contra armenilor trebuie să provoace indignare fiecărui, dar este convins, că în asemenea împregiurări ori-ce națiune găsește în guvernul său cel mai bun apărător. Pentru a-și da bine samă de fapte, trebuie să se aștepte rezultatele anchetei. Întru ce el privește pe densus atât timp cât va avea un glas, va face uz de el în favoarea umanității.

Kókán eliberat. Ioan Kókán, fost funcționar în ministerul de agricultură, care înainte cu 7 ani defraudase peste 40 000 fl. a fost eliberat acum. Timpul de închisoare, la care a fost condamnat, îl petrecu în Vaș. Se șice, că Kókán și acum afirmă, că a suferit nevinovat, în închisoare însă s'a purtat bine și a lucrat cu o diligență rară.

Botezul unui evreu. — Cetim în „Journalul ieșan” în 19 l. c. a avut loc în biserica sântului Ilie botezul evreului Leiba Schoil din Baiceni (Iași) în religia ortodoxă.

Numitul a primit numele de Ioan Botez. Nași au fost dnii G. Stoian, I. Venograschi și A. Mihăilescu.

Erupțiunea unui Vulcan. Se vestesc din Bavaria, că vulcanul Goentoe (Guntur) din insula Java a erupt zilele trecute atât de puternic, încât cu lava sa până la depărtări de mai multe miluri a înuncat fața sôrelui. Numitul vulcan este unul dintre munții cei mai interesați. Dela 1847, deși până acum erupsese în forțe dese rinduri, el a fost în linisce adâncă, și se credea, că teribila materie arđătoare din lăuntru lui va fi stinsă. În 18 l. c. însă își reîncepu din nou activitatea cu atâta tărie, încât o întrégă noapte până în 19 l. c. dimineața vomarea lui într'una a ținut în spaimă întréga regiune. Comuna Haroet, care se află la o distanță de un mil dela pôlele vulcanului, a fost mai ales amenințată, așa că dacă erupțiunea continuă, locuitorii vor fi siliți să-și părăsescă vetrele.

O comoră într'un pește. — Jurnalele englezesci povestesc că un căpitan, care se ocupă cu pescuitul balenelor în mările australe, după ce a prins și a luat carnea după un enorm pește marin numit Chachalot a părăsit scheletul pe cōsta Australiei. Nisce sêlbateci fometoși ciocărit și ei acest pește au găsit în pânțelele lui 35 chilograme chihlibar gri.

Acești sêlbateci naivi vëndură chihlibarul unor europeni pe preț de nimic. Inșe aceste 35 chilograme valorau după cursul actual al pieței din Londra dela 6000 la 7000 lei kilogramul, adică de două ori greutăatea în aur.

Chihlibarul gri—care n'are nimica a face cu cel galben, de cât la nume — e o concreție probabil bolnăvicioasă care se grămădește în mașele cător-va animale mărinate mari, mirosul său e forțe și pătrundător, cam în felul muscului, dar mai puțin euervat, joca un mare rol în parfumeria cea delicată atunci când e întrebuințat în mici doze.

Invitare. Tinerimea română din Oradea mare aranjază în 31 Ianuarie n. un Concert împreunat cu dans pentru ajutorarea tinerimei studiöse de-acolo. Comitetul executiv: Andrei Ilie, Dd. Aureliu Lazar, Ioan Rași, Aureliu Vălean, George Voda. Arangeri: T. Burdan, G. Drimbra, S. Mihali, R. Chicin, A. Ferenț, A. Petruș, P. Chirilovici, Em. Fildan, A. Pintia, I. Costea, Const. Manea, St. Rozvan, A. Crișan, V. Marcovici, T. Șincai, G. Dogariu, M. Marcuș, A. Szabó, I. Vasadi. Intrarea de persoană 2 fl. de familie 5 fl. Suprasolvirile a se adresa casarului Ioan Rași (Köfaragó-utca 858 sz) și se cuita pe calea publicității. Programa: 1) „Maș”, de A. Glogoven, esc. de coral tinerimii, 2) „Pohodna Sibir”, poesie de V. Alecsandri, decl. de dșora Marióra Erdély. 3) „O sêra în reuniunea de cântări din Strengăresci”, scenă comică pentru 5 voci bărbătesci cu acompaniament de pian de G. Heinze, executat de: I. Rași, A. Crișan, C. Manea, A. Vălean, R. Chicin, acompaniată de dna Aurelia Pap născ. Cosma. 4) „Vespasian și Papinian”, dialog de Iacob Negruzzi, decl. de G. Voda și Em. Fildan. 5) a) „Steluța”, b) „Faust”, executate la pian de dșora Delia Marienescu.

„Sêracie luciă”, comedie populară cu cântece într'un act de Iosif Vulcan. Personele reprezentate prin Em. Fildan, dșora Veturia Palade, G. Voda, I. Rași, R. Chicin, dșorele Mărióra Zigre, Catia Clintoc, Ana Șurlea, Mărióra Marcuș, Lucreția Zigre, dnii A. Ilie, S. Mihali, A. Szabó.

O scrisoare

a domnișoarelor române din Brașov către domnele și domnișoarele române din Transilvania și Ungaria.

Scumpe surori!

Am trimis la adresa D voastră un apel, cu datul 12 Octombrie v. a. c. în care V'am rugat să adunați obiecte pentru loteria ce se face în Bucuresci în folosul dragelor familii ale martirilor noștri întemnițați, și să le trimiteți noue aici.

Am apelat către D-voastră, scumpe surori, cu toată încrederea.

Am fost conduse de cel mai nobil simțământ, de simțământul iubirei de nēm, când am făcut acesta.

Și am fost sigure, că același simțământ animă și astăzi piepturile d-vostre ale tuturor.

Sciam deci, că îndeplinim o dorință, ce ne stă tuturora la inimă, ca împreună să ne angajăm și să săvîrșim o faptă, cu care eram datore față de nēmului nostru și față de conștiința noastră românească, ca să facem ceva pentru familiile acelor băbați, cari s'au dat jertfă, cu ce au avut mai prețios, cu libertatea lor, în interesul nēmului nostru.

Dorința inimei noastre s'a realizat, fapta pentru care ne-am întrepus noi s'a săvîrșit, căci sciind să așteptăm cauza, pentru care robesc martirii nēmului nostru, ne-ați trimis atâtea din atâtea părți, obiecte destinate pentru scopul numit.

Și atât de însuflețite V'ați arătat în acestă, încât constatăm cu bucurie, acum când ne putem da seama de ce s'a adunat, că s'a dobândit un succes, de care putem fi mândre, un succes vrednic de cauza, pentru care ne-am întrepus.

S'au adunat aproape 5000 de obiecte frumoșe și prețioșe, și afară de acestea 418 fl. 35 cr.

În 8 a lunei curente a fost în afacerea această la noi stimata dōmnă Henrietta Sihleanu, nobila femeie română din Bucuresci, cu care am inițiat ideea această și sub conducerea căreia se face loteria în Bucuresci. Și dōmnă Sihleanu a fost peste așteptare mulțămită și încântată, vedând cu câtă alipire către cauza nēmului nostru și cu cât interes și zel față de sôrtea lui se scie purta femeia română de aici. A exprimat cele mai simpatice vorbe la adresa donătoarelor.

Cu ocaziunea această am dat în sēmă dnei Sihleanu toate obiectele ce s'au adunat până acum și s'au trimis deja la Bucuresci. Împreună cu dînsa am mai și cumpărat unele obiecte pe banii, cari ni s'au trimis pentru acest scop. Suma rămasă din banii primiți o am predat dnei Sihleanu.

Pentru loterie s'a făcut 30 000 numeri, cari se vor vinde în totă România. În scopul acesta s'a primit deja autorizația de lipsă dela locurile competente din România. Și fiindcă plasarea atâtor numeri recere timp mai îndelungat, loteria s'a amēnat până la sfârșitul lunei lui Februarie, v. Până atunci toate obiectele se vor espune în vre-una din salele mari ale Bucurescilor spre vederea publicului, avēnd și prin această a se realiza căștig și moral și material

Obiecte pentru această loterie se mai primesc până în prima Februarie v. Rugăm pe acele stimate surori, cari n'au putut contribui până acuma, să trimită până la acest termen.

Aceste lucruri am aflat de lipsă să vi-le comunicăm pe această cale, Scumpe surori, mai ales că era si imposibil a răspunde în special tuturor colectantelor.

O dare de sēmă specială vom da mai târziu, când se va termina colectarea.

Credem, că și D voastră, scumpe surori, cari ați contribuit la această întreprindere prin darurile trimise, ca

și noi, veți avea deplina mulțămire a inimei d-vostre.

Prin fapta, ce am săvîrșit, am o răspuns unei datorințe morale reclamate de inima noastră românească și totdeodată s'a dat o eclatantă dovadă, că femeia română din Transilvania și Ungaria cunoscă situațiunea, ce i s'a creat poporului nostru, e conșcie de datorința ce ii s'a impus în față acestei situațiuni și e gata să resolve și ea probleme, prin cari ar avē să se schimbe în spre mai bine sôrtea nēmului nostru românesc.

Înalte simțăminte s'au mai manifestat prin această.

Și avem datorința să ne cultivăm și să ne întărim în aceste simțăminte și să stăruim a le desvolta în întreg cercul surorilor noastre, pentru-că de câte ori interese naționale pretind și sprrijinul nostru, tôte, suflet de suflet, să-l și oferim cu entusiasm, și atunci ce vrem noi vrea și D-șeu!

Vē adresăm tuturora, cari ați contribuit în urma apelului nostru felicitări și mulțămite sinceră.

Brașov, Decembre v. 1894.

M. Tulia Stănescu. Maria Steriu.
Agapia Nicolau. Elena Stănescu.
Elena Nastasi. Victoria Branisescu.
Marietta Ilasievici.

Bibliografie.

A apărut:

— „Rândunica”, nr. 27 cu următorul sumariu:

„Presentul mătușii”, de V. R. Buticescu. „Cântec neisprăvit”, de V. B. Munteșcu — „Amor și iubire”, de Gr. Mărunțeanu. — „Picuri”, de Emiliu Sabo. — „Bărbatul gospodar”, de Moșul. — „Bêtrâni spun... de O. Bocca. — „Rămurele:” — „Doine din Bihor”, de Antoniu Popp. — „Sară de Crăciun”, de Marg Moldovan. — „Feliurite”: de * * *

„Țara noastră”, în câteva zile va apărē: Descrierea părților Ardélului dela Mureș spre mēdă și valea Mureșului, de rectorul foiei noastre.

Institutul de editură Samitca (Ralian și Ignat Samitca) din Craiova, au hotărit să editeze: „Biblioteca de popularizare pentru literatură, sciință și artă” care va avea menirea de a face cunoscute publicului român cele mai de valoare scrieri literare, sciințifice și artistice ale tuturor popoarelor culte.

Biblioteca de popularizare va publica din 15 în 15 zile un volum cuprinzând o operă întrégă a unui autor cu renume în lumea civilizată.

Prețul unui volum de 7 cōle format 16 va fi numai de 30 bani.

Deore-ce editorii voiesc să pună la îndemēna fiecărui puțință de a-și forma cu timpul o bibliotecă enciclopedică, în care să găsească tot ce trebuie unui om civilizat pe tote tărēmurile, biblioteca de popularizare va publica pe rēnd volume cuprinzând: literatură, sciință generală la înțelesul și trebuința fiecărui, studii de critica operelor de artă plastică și tehnică esistente în diferite țeri și, dacă succesul va incuraja acceptările chiar copii și schițe de pe cele mai însemnate lucruri de artă.

Fie-care volum va cuprinde și o notiță biografică asupra autorului a cărui operă o conține.

Primul volum va apărē la 1 Ianuarie 1895 și va cuprinde: „Nuvele siberiene” de V. Korolenko.

Nr. 421 prot. [148] 2-3
CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan aprobat de venerabilul consistoriu archidiececan la 25 Octobrie 1894 Nr. 6990 B. în comuna bisericească gr. or. Garda de sus, cu filia Neagra de sus, de clasa a III-a, se escrie concurs, după avut-a conțelegere cu comitetul parochial, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt jumătate din

venitele sistemisate și sigure de 569 fl. v. a. precum și din venitele accidentale.

Doritorii de a ocupa acest post se și trimită cererile lor concursuale isoțite de documentele cerute de legile în vigore la subscrisul oficiu până la terminul pus.

Câmpeni, 8 Decembre, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Câmpenilor.

Romul Furdui,
protopresbiter.

Nr. 532 [242] 3-3

Concurs repetit.

În urma încuviințării veneratului Consistoriu Archidiececan, prin acesta se escrie concurs nou, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Teleg. Român“, pentru întregirea postului de paroch de clasa a III din comuna Calian, protopresbiteratul Clușului.

Emolumentele înpreunate cu acest post de paroch, dau un venit sigur anual de 419 fl. 50 cr. Doritorii de a ocupa acest post de paroch au a-și asterne suplicele de concurs, istruite conform legilor în vigore subscrisului oficiu, în terminul sus citat dela care și pot lua și informațiuni despre starea acestei parochii.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. al Clușului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Cluș, 30 August, 1894.

T. Roșescu, protop.

Suferințe de piept,

Tusa cum și tôte bôlele, catare de ale canalului de respirație, gâtlej, plămâni, greutate de respirație, astma, flegmă, tusa măgarască, răgușelă, gâdilitura la gât, început de tuberculosă, se pot depărta mai bine și mai ușor cu întrebuintarea renumitului și după prescripția medicală preparat și recomandat **Ceaiul Sf. George**, pachetul à 50 cr. și **Praful Sf. George**, care aparține ceaiului, cutia à 20 cr. împreună cu prescrierea întrebuintării. *Succesul se simte după câte-va zile.* Mai puțin de 2 pachete nu se trimi [230] 6-12

La trimitere cu posta 20 cr. mai mult, pentru pachetare și espedat. Tôte comandez sunt a se adresa direct la

St. Georgs-Apotheke,
Wien, V/2 Wimmergasse Nr. 33.

Să se trimită prețul înainte cu mandat postal.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniu Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoșă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se

recomandă spre facerea scaanelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin. [17] 47-52

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

CÉSORNICE DE BUZUNARIU
de goldin original,

regulate exact, garantate pentru mersul bun, literez eliberat de porto.

pentru o bucată fl. 5.50 orologiu pentru domni
" " " " 7.50 " " dame
" " " " 7.80 " " cu capac duplu

și la fie care orologiu o căptușală de piele gratis.

Aceste orolôge nu se pot deosebi nici chiar de bărbați specialiști de orolôgele de aur curat. Orolôgele de goldin sunt în urma frumseii și a practicabilității lor în folosire la cei mai mulți oficianți ai drumurilor ferate din țeră și străinătate. [235] 5-10

Aceste orolôge au renume universal, au fost recunoscute de cele mai escelente prin nenumărate scrisori de recunoștință.

Lanțuri de orolôge de goldin curat fason de aur
fl. 1. — fl. 1.25. — fl. 1.50 și fl. 2.

Trimiterea prin rambursă. — Preț-curantul gratuit.

Depoul orolôgelor de goldin „Bing“
Wien, I, Seilergasse Nr. 11.

Celor ce nu le convine li se primesc înderăt.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1894.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș														
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat		Tr. de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren miest	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren micst					
10. —	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos.	3. —	1.55	1.55	7.20	6.25	—	—	—	—	—	—	—	—					
8.25	2.10	2.50	6. —	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7. —	1.50	8.11	3.10	4.24	11.10	4. —	1.37	—	—	—					
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	↑	2.30	5.23	3.50	11.46	4.56	9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	11.30	8.20	9.45	5.18	11.35			
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3.46	7.08	—	1.50	2.12	Oradea-mare	↑	—	2.25	11.04	8.43	12.23	2.30	—	4.30	7.05	6.35	11. —	8.10	8.55	—	7. —			
4. —	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. Oradea-mare	↑	—	2.18	10.44	8.38	11.41	2.44	—	4.42	—	6.46	—	—	—	—	—			
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13	11.07	3.15	—	5.03	—	7.07	—	—	—	—	—			
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.47	10.32	3.32	—	5.14	—	7.18	—	—	—	—	—			
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	—	9.10	—	10.18	3.58	—	5.32	7.50	7.35	—	—	—	—	—			
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41	4.30	—	5.56	—	7.58	—	—	—	—	—			
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02	4.50	—	6.12	—	8.14	—	—	—	—	—			
8.05	—	6.13	6.24	—	Huiedin	↓	2.55	—	6.53	—	8.05	—	—	7. —	8.51	8.56	—	—	—	—	—			
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	Ghirbău	↓	—	—	—	—	8.05	—	—	7.54	9.10	9.24	—	—	—	—	—			
8.49	11.10	—	8.40	6.11	Cluș.	↑	2. —	11.01	6.14	5.25	7.30	—	—	8.10	9.34	10.06	—	—	—	—	—			
9.06	11.32	—	9.08	6.27	pl. Cluș.	↑	—	10.45	5.45	4.48	6.47	—	4.47	8.54	10. —	10.50	—	—	—	—	—			
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Apahida	↑	—	—	5.18	4.23	6.29	—	5.04	9.08	10.11	11.04	—	—	—	—	—			
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Ghiriș	↑	—	—	3.53	3. —	5.21	—	6.10	10.06	10.37	11.43	—	—	—	—	—			
10.59	1.43	—	11.54	—	Cucerdea	↑	—	—	9.23	3.06	2.20	4.47	—	6.39	10.29	—	12.06	—	—	—	—			
11.07	1.52	—	12.04	—	Ujóra	↑	—	—	8.53	2.48	4.31	—	—	7.11	10.53	—	12.30	—	—	—	—			
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Vințul-de-sus	↑	—	—	—	2.40	1.51	4.25	—	7.28	11.07	11.17	12.44	—	—	—	—			
11.48	2.40	—	1. —	8.33	Aud	↑	—	—	8.23	2.11	1.23	4.04	—	8.13	11.54	11.40	1.20	sos. Teiuș	pl.	3.19	3.36	1.35	8.11	8.55
12.25	—	—	1.40	8.38	Teiuș.	↑	—	—	8.06	1.45	12.54	3.42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12.50	—	—	2.17	—	pl. Teiuș.	↑	—	—	7.59	1.10	—	2.49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.04	—	—	2.35	9.09	Crăciunel	↑	—	—	12.39	—	2.27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.35	—	—	3.14	—	Blaș	↑	—	—	7.30	12.24	2.13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.50	—	—	3.34	9.42	Micăsasa	↑	—	—	—	11.48	1.39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.18	—	—	3.49	9.44	pl. Micăsasa	↑	—	—	6.56	11.29	—	1.18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.32	—	—	4.11	9.59	Copșa-mică	↑	—	—	6.54	11.14	—	1.01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.04	—	—	4.48	10.22	Mediaș	↑	—	—	6.41	10.55	—	12.46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.39	—	—	5.27	10.51	pl. Mediaș	↑	—	—	6.20	10.21	—	12.16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.01	—	—	6.10	11.12	Elisabetopole	↑	—	—	5.53	9.42	—	11.39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5.26	—	—	7.50	12.26	Sighișoara	↑	—	—	4.27	7.45	—	10.02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.08	—	—	8.30	12.58	Hașfalău	↑	—	—	3.37	6.35	—	8.57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.40	—	—	9.03	1.15	Homorod	↑	—	—	3.16	5.58	—	8.23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7.16	—	—	9.38	1.34	Ágostonfalva	↑	—	—	2.45	5.08	—	7.43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8. —	Tren accele-rat	—	10.25	2.09	Feldioara	↑	—	—	7.0 —	2.18	—	10.37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	2.19	Brașov	↑	—	—	6. —	1.42	—	9.57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	3.01	pl. Brașov	↑	—	—	5. —	1.12	—	9.30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	3.31	Timiș	↑	—	—	—	—	—	5.16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	9.15	Predeal	↑	—	—	—	—	—	4.40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	sos. Bucuresci	pl	—	—	7.45	—	4.40	8.50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Nota: Órele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă órele de hópte

Redactor responsabil Silvestru Moldovan.

Tipariul tipografic archidiececan.